

Dikning

Nydikning • dikesrensning • skyddsdikning

 NORRA
Skogsägarna

www.norra.se

Dikning – en lönsam åtgärd

En femtedel av den skog som brukas i Sverige växer på torvmark. En stor andel av denna skog är någon gång dikad. Det innebär att grundvattnet har sänkts för att trädens rötter ska få bättre tillgång på syre och näring. Tack vare detta har den årliga tillväxten i Sveriges skogar höjts med flera miljoner kubikmeter.

Dikesrensning

Skogsdiken måste rensas med jämna mellanrum för att bibehålla sin funktion. Igenväxning, sedimentation och nedra-

sat material sätter gradvis igen dikena, vilket leder till att grundvattnet stiger i omgivande mark och träden växer långsammare eller dör. Dålig dikesrensning kan leda till svag rotutveckling och ökar risk för stormfällning. Normalt sett behöver dikena rensas med ett intervall på 10–30 år. Regelbunden rensning av diken kan höja tillväxten med upp till 20 % under en omloppstid.

För att utföra dikesrensning krävs varken tillstånd eller anmälan till Skogsstyrelsen, under förutsättning att det utförs

till högst samma djup och läge som det ursprungliga diket. Om diket har varit igensatt under en längre tid och skogsbestånd och markvegetation har anpassat sig till det nya tillståndet betraktas dock åtgärden som nydikning och kräver då tillstånd från länsstyrelsen. Om diken ska rensas inom Natura 2000-områden eller områden med biotopskydd måste anmälan om samråd göras till Skogsstyrelsen.

Nydikning

Nydikning görs för att varaktigt höja skogsmarkens produktionsförmåga genom att sänka grundvattennivån. Detta brukar av myndigheterna benämnas som markavvattning och kräver tillstånd från länsstyrelsen. Vid ansökan debiterar länsstyrelsen en avgift.

Skyddsdikning

Skyddsdikning görs för att under plant- och ungskogsstadiet hindra grundvattnet från att stiga efter avverkning. Skydds-diken är tillfälliga och avleder vatten tills den nya skogen har etablerats och den naturliga dräneringen har kommit igång. Djupet på diket får inte överstiga 50 cm. Innan man utför skyddsdikning måste detta anmälas till Skogsstyrelsen. Lämpligast gör man det i samband med att avverkningsanmälan lämnas in, eftersom skyddsdikning oftast förekommer i samband med en föryngringsavverkning.

Vattenkvalitet

Vattnet i skogsdiken har normalt hög kvalitet med stor andel grundvatten utan föroreningar. Många dikessystem

har därför ett varierat växt- och djurliv, ibland med höga naturvärden. Vid rensning är det därför viktigt att undvika att långsiktigt försämma dikets vattenkvalitet. Under och efter rensning sker alltid en grumling av vattnet. Finkornigt material kan orsaka igenslamning av sand och grusbotten långt nedströms ett vattendrag, vilket kan medföra problem för öring, flodpärlmussla, insekter och andra arter som lever på bottenarna. För att undvika eller mildra dessa problem kan du vidta följande åtgärder.

- Anlägg slamgropar. Gräv mindre gropar 0,5–1,5 m djupare än dikesbotten. Gör en djup eller flera grunda gropar i rad som samlar slam under rensningen. Välj partier där vattenhastigheten är låg.
- Dikesavslut vid myr. Släpp vattnet fritt strax före myr, surdråg eller naturliga sänkor. Kan kombineras med slamgropar. Observera att myren/dråget måste sluta tillräckligt för att ta undan dikesvattnet.
- Dikesavslut vid sjö/vattendrag. Avsluta diket minst 10 m före sjö eller vattendrag så att slammet stannar i terrängen och inte läcker ut i sjön/vattendraget.

Vill du veta mer om dikning?

Kontakta något av Norra Skogsägarnas Virkesområden (VO)

Norra Skogsägarna, box 4076, S-904 03 Umeå

Huvudkontoret, Umeå, tel 090-15 67 00

VO Torne och Kalix älvdalar, tel 0923-46 53 00

VO Piteå och Luleå älvdalar, tel 0920-27 83 50

VO Skellefteå älvdal, tel 0910-20 10 00

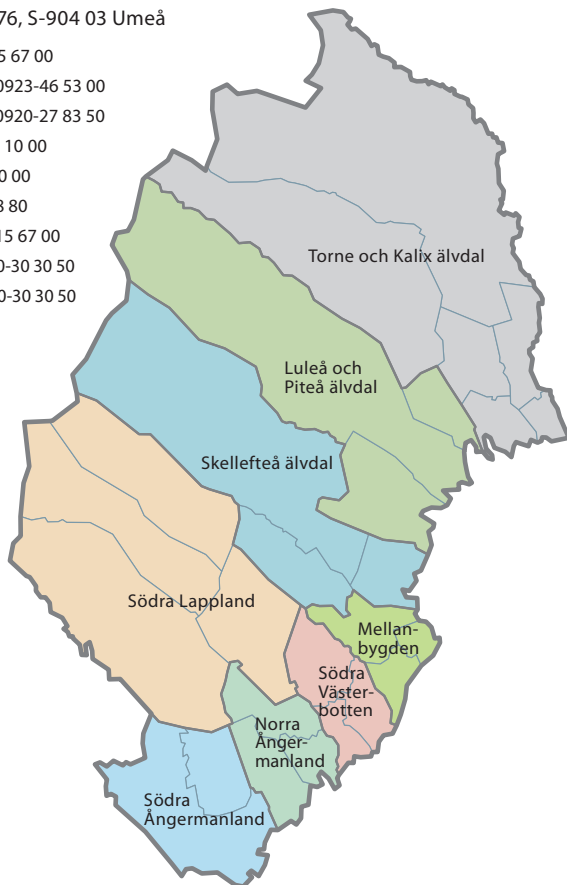
VO Mellanbygden, tel 0910-20 10 00

VO Södra Lappland, tel 0950-278 80

VO Södra Västerbotten, tel 090-15 67 00

VO Norra Ångermanland, tel 0660-30 30 50

VO Södra Ångermanland, tel 0660-30 30 50

Norra Skogsägarna är ett expanderande skogsföretag, verksamt inom hela kedjan från skogsbruk, via sågverk och förädling, till konsumentförsäljning. Med 16 000 skogsägare i Västerbotten, Ångermanland och Norrbotten är Norra en kraft att räkna med. Ett starkt lagarbete som ökar dina möjligheter för ett framgångsrikt och lönsamt familjeskogsbruk också i framtiden.

www.norra.se